

Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman 2017–2021 toteutusta ja seurantaa edistävän luonnon monimuotoisuuden kansainvälisten asioiden asiantuntijatyöryhmä

Kokous #26

Aika: Torstai 7.5.2020, kello 13.00–15.00
Paikka: Skype-etäkokous
Läsnä: von Weissenberg Marina, ympäristöministeriö, puheenjohtaja
Asikainen Anna-Rosa, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Blankett Penina, ympäristöministeriö
Forslund Maria, ulkoministeriö
Haapala Henna, ympäristöministeriö
Hyvärinen Esko, ympäristöministeriö
Juvonen Sanna-Kaisa, Metsähallitus
Jäppinen Jukka-Pekka, Suomen ympäristökeskus
Lohtander-Buckbee Katileena, Suomen ympäristökeskus
Loiskekoski Maarit, ympäristöministeriö
Lopian Ralf, maa- ja metsätalousministeriö
Luukkonen Jari, WWF
Matveinen Katja, maa- ja metsätalousministeriö
Myatt-Hirvonen Outi, ulkoministeriö
Nieminen Tiina, Luonnonvarakeskus
Niemivuo-Lahti Johanna, maa- ja metsätalousministeriö
Niikkonen Kristiina, ympäristöministeriö
Pehu Tuula, maa- ja metsätalousministeriö
Ruohonen-Lehto Marja, Suomen ympäristökeskus
Schulman Anna, maa- ja metsätalousministeriö
Veistola Tapani, Suomen luonnonsuojeluliitto ry.
Vuoristo Tiina, Metsäteollisuus ry.
Pylvänäinen Marja, Suomen ympäristökeskus, sihteeri
Auvinen Ari-Pekka, Suomen ympäristökeskus, vierailija
Paloniemi Riikka, Suomen ympäristökeskus, vierailija
Orasmaa Tuuli, maa- ja metsätalousministeriö, vierailija
Heinonen Kirsi, maa- ja metsätalousministeriö, vierailija

1. Skype-kokouksen avaus, osallistujien toteaminen ja edellisen kokouksen pöytäkirjan ja asialistan hyväksyminen

Kokouksen puheenjohtaja Marina von Weissenberg avasi kokouksen kello 13.00. Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi sillä muutoksella, että käsitellään kohta 4. ensimmäisenä, sillä Ari-Pekka Auvinen oli estynyt kokouksen alusta.

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja (#25, 15.4.2020).

2. Ajankohtaiset asiat

Ei ajankohtaisia asioita.

3. Suomen biodiversiteettiohjelman 2013–2020 vaikutusarvioinnin kansainväliset suositukset – Ari-Pekka Auvinen & Jukka-Pekka Jäppinen SYKE

Kyseessä on VN TEAS (BD-arvio) -hanke, joka toteutetaan SYKE-LUKE-yhteistyönä. Ari-Pekka esitteli lyhyesti hankkeen ja kertoi, kuinka toimenpiteitä on arvioitu. Kansallisessa BD-toimintaohjelmassa (2012-2020) on yhteensä 105 toimenpidettä, jotka on hankkeessa ryhmitelty 24 teemaan.

Tässä kokouksessa keskusteltiin kansainvälisistä asioista, joka on yksi arvioitavista teemoista. Kokonaisuus sisältää yhteensä 8 toimenpidettä, toimenpiteet 97–104, ks. hankkeen loppuraportin osio 4.23, ss. 81–84 (raportti versio 6).

Kansainväliset asiat – toimenpiteiden teemat:

97. Resurssien mobilisointi, 98. YK:n ympäristöohjelma & GEF, 99. Kansainväliset sopimusneuvottelut, 100. Köyhyyden vähentäminen & biodiversiteetti, 101. Biodiversiteetti kehitysyhteistyössä, 102. Fennoskandian vihreä vyöhyke, 103. Barentsin luonnonsuojelualueverkosto, 104. Boreaalisen luonnon suojeleminen.

Ari-Pekka kirjasi muistiin annetut kommentit, joissa todettiin mm., että kansainväliset meriasiat tulee huomioida ja saattaa seuraavaan toimintaohjelmaan, Hallitusohjelmassa ei ole numeerista tavoitetta biodiversiteetille sekä muistutettiin viime vuonna julkaistusta Kansainväliset ympäristösopimukset - julkaisusta.

Ari-Pekka esitteli VN TEAS (BD-arvio) -projektiryhmän toimenpidesuositukset kansainvälisistä asioista (loppuraportin luku 7.2.7 Suomi maailmalla ss. 121–122). Käytiin läpi suositukset 52–58, joista keskusteltiin ja joita kommentoitiin.

- 52. Kestävän kehityksen tavoitteiden luontoperusta
- 53. Ekosysteemipalvelut paikallisyhteisöissä
- 54. Suomen aktiivisuus kansainvälisissä prosesseissa
- 55. Valtioiden välinen yhteistyö toimeenpanossa
- 56. Biodiversiteetti muiden alojen kansainvälisissä sopimuksissa
- 57. Osaamisviesti
- 58. Lähialueyhteistyö

Keskustelussa nousi esiin mm., ettei hankkeen tehtävänantoon kuulunut arvioida Suomen suoriutumista EU-strategian toteuttamisessa, joten EU-ulottuvuus puuttuu raportista.

Muita huomioita:

- Itämeriasiat puuttuvat.
- Kansainvälisille BD-sopimuksille (muut bd-sopimukset) ja niiden välisten synergioiden edistämiseksi tarvittaisiin oma kohtansa.
- Maininta myös CBD-sopimuksen bioturvallisuus- ja geenivarapöytäkirjoista mukaan.
- Suomi laatii kansallista Afrikka-strategiaa, jonka sidosryhmäkuulemiset järjestetään syksyllä 2020.
- Toimenpiteissä olisi tärkeää korkea kunnianhimon taso.
- Lähialueyhteistyölle oli aiemmin rahoituskanava, mutta rahoitus on loppunut.
- Venäjä-yhteistyöllä on perustettu joitain suojelualueita, jotka on toteutettu lähialuerahoituksella.
- EU-rahoitusohjelma ENI CBC rajat ylittävässä yhteistyössä. FVV hankkeita yli 40 milj. euron edestä
- Pohjoismaiden ministerineuvostollakin oli lähialuerahoitusta Baltian maiden ja Venäjän yhteistyötä varten.
- Arktinen yhteistyö ja sen rahoitus.
- Kansalaisjärjestöjen yhteistyö tärkeää kaikissa tilanteissa.
- Ympäristösektorilla valtiotason yhteistyö jatkuu.
- Osaamisen viennin rinnalla näkökulmana myös osaamisen tuonti.

Todettiin, että koska kaikki halukkaat eivät ole päässeet kommentoimaan raporttiluonnosta, sovittiin, että sihteeri lähettää raporttiluonnoksen kokouksen jälkeen kaikille kommentoitavaksi. Ensi viikon (vko 20) aikana ehtii kommentoida. Tärkeää on kertoa mitä näkökulmia käsittelystä voisi vielä puuttua.

4. Biodiversiteetin valtavirtaistaminen – IAG Biodiversity Mainstreaming -ryhmän työ – Riikka Paloniemi SYKE

Riikka Paloniemi on Informal advisory group'in jäsen (IAG).

Long-term approach to mainstreaming biodiversity

<https://www.cbd.int/mainstreaming/doc/IAG-ECN-Members-2019-07.pdf>

Koska luonnon monimuotoisuuden suojelua ei voida hoitaa pelkästään suojelualueiden kautta, sitä on turvattava valtavirtaistamisen kautta. Vuoden 2020 jälkeiset askeleet, eli pitkän tähtäimen lähestyminen (katso Riikan esitys).

Kaaviokuvat esityksessä: haetaan kokonaisuhyötyjä ja kokonaiskestävyyttä erilaisten tavoitteiden kautta. Visio 2050 on elää harmoniassa luonnon kanssa.

2030 missiossa kuvataan, mitä kaikkea siihen tarvitaan: ihmisten tarpeiden tunnistaminen, uhkien vähentäminen ja työkaluja ja ratkaisuja sekä suunnittelua, raportointia ja seurantaa.

Pyritään tunnistamaan mitkä tekijät ovat keskeisiä, kun esim. saasteista tai kestävästä käytöstä on kyse.

Missio: Luonnon ja sen ihmisille tarjoamien hyötyjen valtavirtaistamisen täytyy läpäistä koko hallinto, talous, liike-elämä ja yhteiskunta.

Valtavirtaistamisstrategian alueet, joihin valtavirtaistaminen tulee kohdistaa:

I Hallinto ja politiikat, II Liike-elämä, talous ja rahoitussektori, III Koko yhteiskunta. Kussakin on useita tavoitteita, joissa joko pyritään poistamaan huonoja tai lisäämään hyviä asioita (katso kalvot).

Mitä tämä tarkoittaa Suomen ja Euroopan kannalta? Luonnon avulla pyritään ratkaisemaan yhteiskunnan ongelmia. Mutta tarvitaan uusia taitoja ja uutta osaamista, jatkuvaa kehittämistä ja aina paremmin tekemistä. Luontopohjaisia ratkaisuja, kestävä ruokajärjestelmää yms.

Keskustelussa Marina kertoi, että Long-term mainstreaming -strategia hyväksytään osana COP-pakettia. Euroopan rooli tulee olemaan tärkeä. Useille maille se ei ole riittävä, vaan halutaan ihan oma tavoite valtavirtaistamiselle. Strategia piti hyväksyä jo maaliskuussa SBI-kokouksessa, mutta siirtyi elokuun loppuun, joka sekin todennäköisesti siirtyy. Sen pitäisi mennä vielä tieteellis-tekniseen tarkasteluun eli peer review tehdään. Tässä on mahdollisuus vielä kansalliselle osallistamiselle. Työ tehty asiantuntijatyönä. Todettiin, että strategia tukee kansallista VN-teas-arviointia. Green recovery on keskeinen asia. Strategiaa voisi esitellä myös BD-seurantatyöryhmälle. Todettiin myös, että EU:n Green deal'n biodiversiteettiosio tulee ulos 20.5.2020.

5. Pellolta pöytään – EU Farm to fork -strategia – Kristiina Niikonen YM / Tuuli Orasmaa & Kirsi Heinonen MMM

EU:n Farm to fork -strategia (F2F) on valmisteilla. Komission tavoitteena on julkaista strategia 20.5.2020, mutta vielä voi tulla viivästyksiä.

Strategiaan on tulossa monenlaisia tavoitteita ja toimenpiteitä usealta sektorilta ja osa-alueelta, ei vain maataloudesta. Strategia kattaa mm. luomutuotannon, antibiootit, ruokahävikin, kasvinsuojeluaineet, elintarvikkeiden pakkausmerkinnät, tutkimuksen ja neuvonnan, terveyden ja luonnon monimuotoisuuden. Strategiaan tulee sekä määrällisiä että laadullisia tavoitteita. Osa toimenpiteistä on sellaisia, jotka ovat jo käynnissä ja osa on uusia.

CAP'in rooli nousee merkittäväksi. Kansallisten CAP-strategiasuunnitelmien tulee vastata Farm to Fork -strategian tavoitteita. Myös koronan vaikutukset halutaan sisällyttää strategiaan. Strategian

tekstit elävät vielä komission päässä, eikä julkaisupäivämäärää tiedetä vielä. Strategia ei ole lainsäädäntöä, joten ei tiedetä miten sitä käytännössä tullaan toteuttamaan.

EU:n biodiversiteettistrategian on tarkoitus tulla julki samaan aikaan. Farm to Fork -strategia on osa EU:n Green deal'ia. EU:n Metsästrategia on myös tulossa, ja on katsottava, että strategiat ovat linjassa keskenään. Todettiin, että F2F-strategian e-kirje laaditaan MMM:n johdolla ja EU:n biodiversiteettistrategian e-kirje laaditaan YM:n johdolla.

Keskustelussa puhuttiin mm. lihankulutuksen vähentämisestä, ja onko siitä tavoitteita Farm to Fork -strategiassa (Jari Luukkonen WWF). Lihankulutuksesta on paljon puhuttu ja tietoisuus ongelmasta on, mutta ei ole tiedossa konkreettista tavoitetta. Miten metsäkatotiedonanto kytkeytyy tähän, eli ruoan tuotannon/kulutuksen metsäkatovaikutukset. Muistutettiin myös (Tapani Veistola SLL), että olemme myös riippuvaisia mm. ulkomaisesta polttoaineesta ja keinolannoitteista sekä ulkomaisesta maataloustyövoimasta. Kirsi Heinonen MMM sanoi, että huoltovarmuus tulee varmasti strategiassa esille tavalla tai toisella, asia, joka ei ole ainoastaan Suomelle akuutti.

6. CBD/SBSTTA-24 ja SBI-3 Suomen valtuuskunnat, nimeämispyyntö ja EU-työnjako – Marina von Weissenberg YM

<https://www.cbd.int/meetings/SBSTTA-24>

<https://www.cbd.int/meetings/SBI-03>

Tänään (7.5.) on byroon kokous, jossa mm. kokousten aikataulutus on asialistalla. Nyt tieto, että 17.8. alkaen olisi SBSTTA-24 -kokous ja SBI-03 -kokous 24.8. alkaen Montrealissa Kanadassa. Odotetaan uutta aikataulua. Toistaiseksi Kanada on päättänyt, että kaikki ulkomailta tulevat ovat kaksi viikkoa karanteenissa. Mahdollista olisi, että joku pieni valtuuskuntakokous voitaisiin pitää ja loput etäyhteydellä. Asialistat pysyvät samoina. Ari-Pekka Auvinen esittelee VN-Teas-hanketta Suomen biodiversiteettiohjelman arviointi side-eventissä. CBD-osapuolikokous siirtyy pitkälle vuoteen 2021.

SBSTTA- ja SBI-kokousten asettamiskirje on lähtenyt. Toukokuun puolivälistä lähtien tulee kokousten asiakirjat, joista osa menee tieteellis-tekniseen arviointiin (peer review). Kokouksissa noudatetaan EU:n yhteisiä linjoja. SBI-03 -kokouksessa käsitellään mm. resurssien mobilisaatiota/rahoitusta ja sitä miten strategia on toteutunut. Global Biodiversity Outlook GBO tulee ulos 17.8.2020. OEWG-kokous siirtyy todennäköisesti ensi vuodelle.

7. Kansainvälinen biodiversiteettipäivä perjantai 22.5. – koko viikon tapahtumat

Biodiversiteettiviikkoa vietetään maailmalla 18.–22.5.2020 teemalla "Our solutions are in nature"

<https://www.cbd.int/idb/2020> ja se toteutetaan online-only -kampanjana.

Haastattelussa mukana myös Marina. Kansallisen BD-viestintäryhmän kokous on tulossa, jossa käsitellään biodiversiteettipäivän kansallisia tapahtumia. Vastuuhenkilöt ovat viestintäasiantuntija Henna Birkman YM ja Riku Lumiaro SYKE.

8. Mahdolliset muut asiat

- COVID-19 ja luonnon monimuotoisuuden merkitys – Marina von Weissenberg YM

YM/KVE on tehnyt koosteen, joka jaetaan kv-bd-työryhmälle. Todettiin, että jos muut organisaatiot ovat tehneet, niin kerätään ne yhteen.

- Policy Brief: Ilmaston ja biodiversiteetin linkitys, Henna Haapala YM. Miten saadaan näkyvyyttä? Englanninkielinen versio on tulossa.

9. Seuraava kokous ja etäkokouksen päättäminen

Seuraavan kokouksen ajankohta kartoitetaan Doodle-kyselyllä ja toteutetaan edelleen Skype-kokouksena.

Puheenjohtaja päätti skype-kokouksen kello 15.00.

Puheenjohtaja Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö

Sihteeri Marja Pylvänäinen, Suomen ympäristökeskus

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet, sihteeri ja pysyvät asiantuntijat.

